PIERWSZA ŁAWKA · GODZINY WYCHOWAWCZE · KLASY IV–VI

Jak rozwiązywać konflikty

Scenariusz godziny wychowawczej (45 minut) dla klas IV–VI: uczniowie dowiadują się, że konflikt to zwykła część życia, poznają trzy sposoby reagowania (atak, ucieczka, rozmowa), ćwiczą komunikat „ja” i słuchanie oraz poznają cztery kroki do porozumienia. Odróżniają kłótnię od przemocy. Sytuacje wymyślone, karty pracy, karty sytuacji, plakat i klucz.

Co jest w materiale

1	**Zanim zaczniesz i zasady rozmowy** Co przygotować i jak prowadzić zajęcia, żeby nie wracać do prawdziwych kłótni w klasie.	2 strony
2	**Scenariusz „Kłócimy się – i co dalej?”** 45 minut: czym jest konflikt, kłótnia czy przemoc, trzy sposoby reagowania, komunikat „ja”, słuchanie, cztery kroki do porozumienia.	45 min
3	**Karty dla uczniów** „Kłótnia czy przemoc?” i „Mówię o sobie, słucham drugiej osoby” (z kluczem).	2 karty
4	**Do druku** Karty sytuacji i plakat klasy „Most porozumienia”.	2 strony

Zanim zaczniesz

Nie rozstrzygamy na zajęciach prawdziwych sporów z klasy. Wszystkie ćwiczenia dotyczą wymyślonych osób. Jeśli w klasie trwa teraz poważny spór, porozmawiaj wcześniej z pedagogiem lub psychologiem szkolnym i zajmijcie się nim osobno, poza lekcją.

Konflikt to nie przemoc. Gdy ktoś celowo i wiele razy krzywdzi słabszego, to nie jest „zwykła kłótnia” do dogadania się – to sprawa dla dorosłych. Powtarzaj to wyraźnie.

Ważne zdanie na całe zajęcia: „Spór dotyczy sprawy, a nie tego, czy ktoś jest dobry, czy zły”.

Wskazówki dla nauczyciela

Przygotowanie

- Wydrukuj dla każdego ucznia kartę „Kłótnia czy przemoc?" i kartę „Mówię o sobie, słucham drugiej osoby".
- Wydrukuj i wytnij karty sytuacji (jeden komplet na klasę, 6 kart). Plakat „Most porozumienia" wydrukuj w A3.
- Zapisz na tablicy trzy słowa: *atak, ucieczka, rozmowa.*

Zasady rozmowy z uczniami

- **Nikt nie musi mówić o sobie.** Pytamy o sytuacje „wymyślonej osoby" albo „ucznia w podobnym wieku". Uczeń zawsze może powiedzieć: „Nie chcę o tym mówić" – i nie pytamy dlaczego.
- **Mówimy o zachowaniach, nie o osobach.** Nie używamy imion kolegów z klasy, nie opisujemy prawdziwych zdarzeń ze szkoły.
- **Karty pracy zostają u ucznia.** Nauczyciel nie zbiera ich ani nie czyta bez zgody; chętni mogą pokazać, co napisali.
- **To, co mówimy w klasie, zostaje w klasie – chyba że ktoś jest w niebezpieczeństwie.** Jeśli uczeń powie o krzywdzie, postępuj według szkolnych standardów ochrony małoletnich i powiadom pedagoga lub dyrekcję.
- **Kończymy spokojnie** – ćwiczeniem oddechu albo krótką rundą „jedno słowo na koniec" i przypomnieniem, gdzie szukać pomocy.

Ocenianie i kolejne dni

- Zajęć nie oceniamy stopniami. Karty sprawdzamy razem z klasą, każdy poprawia u siebie.
- Doceniaj konkretnie: „Dobrze, że zacząłeś od tego, co czujesz, a nie od tego, kto zawinił".
- Gdy w klasie wybuchnie spór, odwołaj się do plakatu „Most porozumienia" – ale rozmowę prowadź z zainteresowanymi, nie przy całej klasie.
- Jeśli zauważysz, że ktoś jest stale wyśmiewany lub krzywdzony przez silniejszych, to nie jest konflikt do dogadania – postępuj według procedur szkoły, poinformuj pedagoga lub psychologa szkolnego i rodziców.

Gdzie szukać pomocy – dla uczniów

- **116 111** – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę) – gdy coś cię martwi, boisz się albo nie wiesz, co zrobić; można też napisać na czacie na 116111.pl (całą dobę).
- **800 12 12 12** – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka – bezpłatnie, bez podawania danych; czat na stronie brpd.gov.pl (całą dobę).
- **112** – numer alarmowy – gdy komuś grozi niebezpieczeństwo albo potrzebuje pilnej pomocy (całą dobę).

PIERWSZA ŁAWKA

Podstawa programowa i zadania wychowawcze szkoły

- N26, cz. IV, zagadnienia zajęć z wychowawcą, pkt 3 (kl. IV) – „rozwiązywanie konfliktów i zapobieganie sytuacjom konfliktowym”
- S24, najważniejsze umiejętności, pkt 5 – „rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych”
- S24, cele kształcenia ogólnego, pkt 3 – „formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób”
- Edukacja zdrowotna IV–VI 5.8 (Dz.U. 2026 poz. 958) – „omawia zagadnienie komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz ich znaczenie w relacjach interpersonalnych, w tym rówieśniczych, rodzinnych i innych, rozwija umiejętności komunikacyjne”
- Edukacja zdrowotna IV–VI 5.5 (Dz.U. 2026 poz. 958) – „omawia pojęcie postawy asertywnej; adekwatnie do sytuacji korzysta z asertywności; odróżnia, czym jest postawa asertywna, a czym agresywna i uległa”
- Edukacja zdrowotna IV–VI 5.6 (Dz.U. 2026 poz. 958) – „omawia pojęcie przemocy; wymienia przykłady zachowań przemocowych, w tym przemoc fizyczną, psychiczną, rówieśniczą, cyberprzemoc i zaniedbanie; omawia sposoby reagowania na przemoc i wskazuje miejsca, w których można szukać pomocy, będąc osobą doświadczającą przemocy lub jej świadkiem”

Stan prawny w roku szkolnym 2026/2027

Zajęcia z wychowawcą – 1 godzina tygodniowo w każdej klasie IV–VIII (ramowe plany nauczania, Dz.U. 2026 poz. 1028). Własnej podstawy programowej nie mają; ich treść wynika z części ogólnej podstawy i z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły (art. 26 Prawa oświatowego). W roku 2026/2027 klasa IV uczy się według podstawy z 2026 r. (N26, Dz.U. 2026 poz. 378), klasy V–VIII – według podstawy z 2017 r. w brzmieniu Dz.U. 2024 poz. 996 (S24).

Edukacja zdrowotna – od 1.09.2026 przedmiot obowiązkowy w klasach IV–VIII (podstawa w brzmieniu Dz.U. 2026 poz. 958). Część „Edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” jest osobnymi zajęciami, z których rodzice mogą zrezygnować (Dz.U. 2026 poz. 966). Dawny przedmiot „wychowanie do życia w rodzinie” zastąpiła edukacja zdrowotna (Dz.U. 2025 poz. 363). Te zajęcia wychowawcze nie dotyczą zdrowia seksualnego – uzupełniają edukację zdrowotną, nie zastępują jej.

Kryteria sukcesu

- Umiem powiedzieć, czym jest konflikt.
- Potrafię zamienić zdanie „ty” na komunikat „ja”.
- Znam cztery kroki do porozumienia.
- Wiem, kiedy kłótnia jest przemocą i że wtedy mówię dorosłemu.

Czym jest konflikt – tekst do odczytania

Do odczytania na początku: „Konflikt to sytuacja, w której dwie osoby (albo więcej) chcą czegoś innego i nie mogą tego mieć jednocześnie. Jedna chce grać w piłkę, druga w berka. Jedna chce ciszy, druga muzyki. To zdarza się każdemu – w klasie, w drużynie, w rodzeństwie, także wśród dorosłych. Konflikt sam w sobie nie jest niczym złym. Ważne jest, **jak** go rozwiązujemy”.

Kłótnia czy przemoc? Przy kłótni obie strony mogą powiedzieć swoje i bronić swojego zdania. O przemocy mówimy, gdy ktoś **celowo** krzywdzi drugą osobę, ma nad nią **przewagę** (jest silniejszy, ma więcej kolegów po swojej stronie) i **powtarza** to. Wtedy nie dogadujemy się sami – **mówimy dorosłemu**: wychowawcy, pedagogowi, rodzicom.

Kłótnia czy przemoc?

Pamiętaj: konflikt zdarza się każdemu. Gdy ktoś celowo i wiele razy krzywdzi słabszego – to przemoc i mówię dorosłemu.

1 Przeczytaj zdania. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F, jeśli jest fałszywe.

1. Konflikt zdarza się tylko w złych klasach.	P	F
2. Konflikt to sytuacja, w której ludzie chcą czegoś innego.	P	F
3. Gdy silniejsi codziennie zabierają komuś rzeczy, to przemoc.	P	F
4. Przy przemocy najlepiej nikomu nic nie mówić.	P	F
5. Spór można rozwiązać tak, że obie strony są zadowolone.	P	F

2 Połącz zachowanie ze sposobem reagowania.

1. Ala krzyczy na Bartka i wyrywa mu kartkę.	a) rozmowa
2. Ola obraża się i przez tydzień milczy.	b) atak
3. Kuba mówi: „Mnie też zależy na tej grze. Może po kolei?”	c) ucieczka

1 ____ 2 ____ 3 ____

3 Napisz jeden przykład konfliktu, który może się zdarzyć w szkole (wymyślony).

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Godzina wychowawcza: Jak rozwiązywać konflikty – scenariusz z kartami dla uczniów, klasy 4–6

Podgląd pokazał 4 z 12 stron. Pełna wersja: 12 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- „Zanim zaczniesz" – co przygotować i zasady bezpiecznej rozmowy (nikt nie musi mówić o sobie)
- scenariusz na 45 minut krok po kroku
- karty dla uczniów z kluczem i materiały do druku.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/godzina-wychowawcza-jak-rozwiazywac-konflikty-klasy-4-6